

KÖLCSEY FERENC GIMNÁZIUM

1063 Budapest, Munkácsy Mihály utca 26.

Telefon: +36-1-311-4684, Fax: +36-1-312-1459

E-mail: titkar@kolcsey-bp.hu Web: www.kolcsey-bp.hu

Helyi tanterv

Magyar nyelv és irodalom tanulásmódszertan a köznevelési típusú sportiskolai osztályokban

TANULÁSMÓDSZERTAN

9 . évfolyam

Általános bevezető

A tanulásmódszertan hagyományos értelemben nem iskolai tantárgy, hanem képességeket felmérő és fejlesztő tréning. Olyan képességek elsajátítása, amelyek a tantárgyak tanulásánál elengedhetetlenek, és ezen képességek hasznosítása a mindennapi élet során. A tanulóink eredményes tanulásához biztos alapokat nyújt.

A tanár mint folyamatirányító, szervező résztvevője a tanóráknak. Előtérbe kerül a kooperatív tanítási módszer. Fontos a gyerekek motiváltságának fejlesztése és fenntartása. Első helyen szerepel a tanulás öröme, szabadságának visszaadása, a stresszmentes légkörben történő, aktív tanulás-tanítás folyamata. Ösztönözzük a tanulóinkat arra, hogy a tanulással kapcsolatos problémáikkal szembenézzenek, azokra megoldást keressenek. Hozzá kell segítenünk a tanulókat ahhoz, hogy ismereteiket a kellő szinten tudják alkalmazni, és kreativitásuk fejlődjön.

A tantárgy tanításának céljai, feladatai:

- Az általános iskolában tanult kommunikációs ismeretek áttekintése; a szövegolvasás és -értés felismerése, olvasási szokások és tartalmak felmérése, alakítása; a szókinccs és a koncentrációképesség fejlesztése.
- Képességfejlesztés, az egyéni képességek kibontakoztatásának segítése.
- A tanuláshoz való viszony formálása.
- Személyiségépítés.
- Hatékony tanulási szokások kialakítása.
- A hiányok pótlása.
- A kreativitás és szocializáltság egyidejű, dinamikus fejlesztése, önállóság, aktivitás, tolerancia, empátia kialakítása.

Alapvető feladat a kulcskompetenciák fejlesztése: anyanyelvi kommunikáció, digitális kompetencia, hatékony, önálló tanulás, szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőkészség és vállalkozói kompetencia, esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőkészség. A tevékenységi formákat úgy alkalmazzuk az előkészítő évfolyamon, hogy a készségek és képességek fejlesztésén legyen a hangsúly.

A tanulásmódszertan kerettanterve alapozó tantárgyként szerepel. A felsorolt témakörök tartalma szabadon variálható a csoport igényeinek megfelelően.

9. évfolyam**MAGYAR NYELV / köznevelési típusú sportiskolai osztály (Óraszám: heti 1, éves: 36)**

Tematikai egység	1.Tanulási előélet felmérése	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Szövegértés, szövegolvasás, memoriterek, szókincs, kifejezőkészség a meglévő szinten.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szövegértés, szövegolvasás, memória, szókincs, kifejezőkészség szintjének folyamatos emelése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Tájékozódás a tanulók ismereteiről.		
Kulcsfogalmak	Kommunikáció, szabály, állapotfelmérés.	

Tematikai egység	2. Tanulás, tudás	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Beszédkésztség, áttekintőképesség, térbeli és időbeli tájékozódás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A következők fejlesztése: koncentráció, megfigyelőképesség, kitartás, figyelem, összefoglaló képesség, felidézés, monotonitástűrés, eredményes ismeretszerzés, digitális eszközök használata, lényegkiemelés, megértés és megjegyzés, önismeret, összefoglaló és absztraháló képesség, tér- és időbeli tájékozódás, gondolkodás, önismeret, kommunikációs és beszédkésztség, logikai képesség, áttekintés, ismétlés, agytorna, pozitív önértékelés, rugalmasság. Az érdeklődés, motiváció felkeltése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<i>A tanulási stílus</i> Saját tanulási módszerek, önismeret, önbizalom. <i>A tanulás technikája</i>		

Mechanikus, illetve értelmes tanulás, memotechnikai eszközök. <i>Tanulási módszerek</i> Rész és az egész viszonya, új ismeretek társítása. <i>Tanulási orientáció</i> Külső és belső feltételek (lelki felkészülés, öröm), kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, ambíció, életcélok. <i>Megtanulni tanulni</i> A tanulás megtervezése, szervezése, tanulási szokások, a figyelem szerepe, gondolati hangsúlyok, tanulást segítő módszerek. <i>Tanulási nehézségek</i> Ábrándozás, akaraterő, belső motiváció hiánya, kitartás, dekoncentrálttság, fizikailag megfelelő állapot hiánya. <i>Gondolkodási kultúra és önművelés</i> Tanulás és gondolkodás, problémamegoldás, könyv- és könyvtárhasználat.	
Kulcsfogalmak	Tanulási módszer, önismeret, önbizalom, énkép, kommunikáció, lényegkiemelés, absztrakció, motiváció, koncentráció, monotonitás, tér, idő.

Tematikai egység	3. Az olvasás technikája	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Szövegértés, szövegolvasás, memoriter szókincs, kifejezőkészség meglévő szinten.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség, artikuláció, figyelem és koncentráció fejlesztése, szókincsfejlesztés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A szövegolvasás és -értés, olvasási szokások és tartalmak felmérése, alakítása; szókincs, a koncentrációképesség fejlesztése.		
Kulcsfogalmak	Értő olvasás, kifejezőkészség, figyelem, szókincs.	

Tematikai egység	4. Kommunikációs gyakorlatok	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Szövegértés, szövegolvasás, memoriter.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gondolkodási kultúra fejlesztése. Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség fejlesztése, szókincsfejlesztés, artikuláció, figyelem és koncentráció fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A jegyzetelési technika alkalmazása és annak javítása		
Koncentrációs gyakorlatok, lényegkiemelés (aláhúzás-kiemelés, vázlat), jegyzetelés gyakorlása, a szövegolvasás és -értés gyakorlása.		
Kulcsfogalmak	Jegyzet, értő olvasás, kifejezőkészség, lényegkiemelés, figyelem.	

Tematikai egység	5. Az emlékezés technikája	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Olvasási készség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség, szókincs, tér- és időbeli tájékozódás, figyelem és koncentráció fejlesztése, gondolkodás- és tanulásfejlesztés. Az emlékezeti teljesítmény fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A kommunikációs modell		
Az ismétlések jelentőségének megismerése a tanulásban, az eredményes bevésés feltétele és gyakorlata, a felidézés és felismerés különbsége (az emlékezet jellemzői, az emlékezés segítésének módszerei, a lényeg megragadása), memoriterek.		
Kulcsfogalmak	Emlékezet, memória, analízis, jegyzet, gondolatábra, ”my map”.	

Tematikai egység	6. Egyéni tanulást elősegítő számítógépes programok	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Olvasási készség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasási készség, értő olvasás, kifejezőkészség, szókincsfejlesztés, tér és idő, figyelem és koncentráció, gondolkodás- és tanulásfejlesztés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A gyorsolvasás fogalmának, szabályainak megismerése.		
Az olvasási szokások tudatos alakítása.		
Gyorsolvasási program (dinamikus olvasás).		
Tanulásunk titkai (perifériás látás, fixációs szélesség növelése).		
A gyakorlatok pontos és türelmes végrehajtása.		
Összefoglalás	Órakeret 1 óra	
Az összes óraszám	36 óra	

Kulcsfogalmak	Értő, néma olvasás, szem, látás, dinamikus olvasás, perifériális látás.
----------------------	---

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	A tanuló legyen képes hatékonyan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt. Hatékonyan gazdálkodjon az idővel és az információval. Ismerje meg a tanulás folyamatában szükségleteit és lehetőségeit. Motivált legyen a tanulás folyamatában. Ismerjen és alkalmazzon tanulást segítő módszereket (koncentráció, relaxáció). Tudja elmondani a felolvasással való felkészülés algoritmusát. Tudja használni az értelmező szótárt. A tanuló ismerje a saját tanulási szokásait, annak hibáit. A jegyzetelési technika szabályait megfelelően alkalmazza. Tudjon az olvasott szövegről folyamatosan beszélni. Tudja alkalmazni az egyéni tanulást segítő programokat. Képes legyen a figyelem összpontosítására. Alakuljon ki absztraháló és lényegkiemelési képessége. Rendelkezzon pozitív önértékelési képességgel.
--	--

